

Fordelingsutvalget

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

BARNE OG LIKESTILLINGSDEP.	
Arkivkode:	435.0
Dato:	4/10-07
Saksnr:	200702911 / -050

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
07/15184

Dato
01.10.07

Høringsuttalelse fra Fordelingsutvalget – Forslag til nytt regelverk for grunnstøtte til de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	3
1.1 Forslaget som helhet.....	3
2. Fordelingsutvalgets kommentarer til enkeltdelene i forslaget	4
2.1 Hovedlinjene i forslagene.....	4
2.2 ”§ 2 Organisasjoner som omfattes av forskriften”	4
2.2.1 Selvstendighet som inngangskrav	4
2.2.2 Ordlyden i § 2 punkt c)	4
2.3 ”§ 5 Generelle definisjoner”	5
2.4 ”§ 8 Årskontingent”	6
2.5 ”§ 10 Årsrapport”	6
2.6 ”§ 11 Definisjoner og krav vedrørende kurs”	6
2.6.1 Definisjon av hvilke kurs om kan regnes med	6
2.6.2 Pedagogisk innhold	7
2.6.3 Økonomisk ansvar	7
2.6.4 Kursdeltakere må være til stede 75 % av tiden	7
2.6.5 Maksgrense på 200 deltakere	7
2.7 ”§ 14 Kriterier for å motta basistilskudd for mindre organisasjoner”	7
2.7.1 Unntak fra kravet om 100 tellende medlemmer.....	7
2.7.2 Utmåling av tilskudd for organisasjoner med færre enn 100 tellende medlemmer	8
2.8 ”§ 16 Vekting og poengberegning for variable utmålingskriterier”	8
2.8.1 Tellende medlemmer.....	8
2.8.2 Tellende lokallag.....	9
2.8.3 Antall deltakerdager på sentrale kurs	9
2.8.4 Forslag til ordlyd i §§ 15 og 16.....	9
2.8.5 Grad av representasjon av tellende medlemmer i sentralstyret.....	10
2.9 ”§ 22 Poenggivende aktiviteter” - Internasjonal grunnstøtte	10
2.10 ”§ 34 Avregning av tilskudd”	11
2.11 Refusjonsordning for kostnader forbundet med å inkludere funksjonshemmede.....	12
2.12 Likestilling i organisasjonenes sentralledelse	12

1. Innledning

Fordelingsutvalget (FUV) oversender herved en høringsuttalelse om departementets forslag til nytt regelverk om grunnstøtte for de frivillige, landsomfattende barne- og ungdomsorganisasjonene.

FUV velger å gi innspill og kommentarer til de delene av forslaget som avviker fra dagens regelverk, og viser ellers til utvalgets høringsuttalelse om NOU 2006:13 "Fritid med mening".

Det er også denne gangen deler av forslaget som FUV velger å ikke si noe om. Disse berør imidlertid arbeidsområder hvor enkelte av utvalgets medlemmer er aktive, og disse vil i stedet bidra til høringsuttalelser gjennom sine respektive organisasjoner og arbeidsplasser på de områdene det gjelder.

1.1 Forslaget som helhet

Fordelingsutvalget vil innledningsvis gi uttrykk for at vi synes departementet har klart å fange opp intensjonen i NOU'en med lavere inngangskrav og flere utmålingskriterier. Utvalget tror at forslaget til regelverk vil kunne gi organisasjonene en bred plattform å vokse på og større forutsigbarhet i forhold til tilskuddets størrelse fra år til år. Vi mener også at forslaget langt på vei åpner for større grad av organisasjonsfrihet bl.a. ved at terskelen for å komme inn i ordningen er lav og ikke legger like sterke føringer på hvordan organisasjonene er bygget opp.

Fordelingsutvalget mener det er en styrke at departementet har basert sitt forslag på den gjeldende forskriften, som nå er godt kjent hos de fleste av organisasjonene både i form og innhold.

FUV mener imidlertid at det er deler av forslaget hvor intensjonen er god, men som får enkelte uheldige og uintenderte konsekvenser for organisasjonene. Dette gjelder spesielt størrelsen på uttelling for kurs og ungdomsrepresentasjon i styret, og forslaget om å la et krav om likestilling gjelde som inngangskrav i stedet for som utmålingskriterium. Vi vil kommentere disse punktene nærmere i løpet av høringsuttalelsen.

2. Fordelingsutvalgets kommentarer til enkeltdelene i forslaget

2.1 Hovedlinjene i forslagene

Fordelingsutvalget ønsker velkommen gjeninnføring av aktivitet i seg selv som utmålingskriterium. Vi synes også at forslaget om å la andelen ungdommer i de sentrale styrene være et utmålingskriterium, er svært godt. Imidlertid ser vi noen svakheter med å bruke selvstendighet som utmålingskriterium, og foreslår å la dette være et inngangskriterium i stedet.

2.2 ”§ 2 Organisasjoner som omfattes av forskriften”

2.2.1 Selvstendighet som inngangskrav

Fordelingsutvalget foreslår at selvstendighet blir et inngangskrav i stedet for et utmålingskriterium. Dette vil være en forenkling i forhold til vurdering av hvilke typer organisasjoner som kan stå som medlem, og kan også være med på å sørge for at eventuelle barne- og ungdomsstrukturer i voksenorganisasjonene frigjør seg og lager egne, selvstendige organisasjoner.

Per i dag kan barne- og ungdomsstrukturer stå som søkere. Dette kan være positivt for barne- og ungdomsarbeidet i voksenorganisasjonene ved at strukturen selv ”styrer” sin egen økonomi. Samtidig er det et krav om at barne- og ungdomsarbeidet i voksenorganisasjonene skal ha et eget styre, og det er trolig at dette styret er en viktigere årsak til fokus på barne- og ungdomsarbeidet enn at det fylles ut en søknad om midler en gang i året. Samtidig er det viktig at ansvaret for søknad om statlige midler forankres i de øverste valgte organer i organisasjonene, og at det derfor er viktig at det er hoved-/moderorganisasjonen som står som formell søker.

Med vårt forslag følger at:

- forslaget § 5 b kan fjernes
- forslaget § 2 første setning gjøres om til: ”Tilskudd kan gis til selvstendige, frivillige landsomfattende organisasjoner som ved sine vedtekter:”,
- forslaget § 13 første setning gjøres om til ”For å kunne motta basistilskudd, må organisasjonen være selvstendig, jf. § 5 b)¹, og ha:”

2.2.2 Ordlyden i § 2 punkt c)

Fordelingsutvalget vil peke på at ordlyden i punkt c), om at organisasjoner som omfattes av forskriften ikke må skape hindre for full deltakelse for barn og ungdom fra alle samfunnsgrupper uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne eller seksuell orientering, kan gi en del utfordringer i forhold til for eksempel religiøse organisasjoner.

Fordelingsutvalget forstår ”full deltakelse” til bl.a. å bety at alle tellende medlemmer som har fylt 15 år har lik møterett, tale- og forslagsrett, stemmerett og rett til å la seg velge som representant, jf. forslaget til nytt regelverk § 13.2. Utvalget vil imidlertid vise til at departementet i sitt vedtak i klagesak fra Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM) i 2002 fastslo at organisasjoner kan praktisere ulik rett for menn og kvinner til å velges til tillitsverv på alle nivå i organisasjonen når dette er på bakgrunn av et teologisk anliggende for organisasjonen, og at ulike trossamfunn må gis rett til å praktisere trosfrihet uten at dette skal få negativ innvirkning i forhold til denne tilskuddsordningen. Utvalget mener ordlyden i § 2 går i mot denne avgjørelsen og skaper en ny presedens for organisasjonene i ordningen.

Det må presiseres at utvalget ønsker formuleringen i forslaget fra departementet, med den ovennevnte tolkningen, velkommen. Fordelingsutvalget ønsker at et nytt regelverk tar klar

¹ Nummereringen er satt i forhold til at forslaget § 5 b fjernes, som foreslått i første kulepunkt

avstand fra all form for diskriminering, og at regelverket ekskluderer organisasjoner som har vedtekter eller praksis som diskriminerer i noen form. Utvalget vil imidlertid peke på at bestemmelsen kan by på en del kontrollmessige utfordringer. Selv om vedtektene åpner for full deltakelse kan det være situasjoner hvor enkelte medlemmer i organisasjonene blir mer eller mindre bevisst hindret i å oppnå verv eller stillinger hvor det underliggende motivet er diskriminering, men hvor organisasjonene selv henviser til andre grunner.

Utvalget vil også peke på at departementet i sitt brev til Stavanger Humanistiske Speidergruppe av 16. august d.å. skriver at "(...) Det er departementets oppfatning at en organisasjon står fritt innenfor norsk lov til å nå ut til en spesiell målgruppe etter eget ønske. Departementet kan ikke se at en organisasjon som henvender seg til en målgruppe med et konkret livssyn, eller som bygger på et konkret verdigrunnlag (...) strider i mot forskriftens § 2, selv om organisasjonen ønsker å forbeholde medlemskap til de som faktisk deler dette verdigrunnlaget." Utvalget mener ordlyden i forslaget til § 2 c) kan stride i mot denne uttalelsen.

Utvalget vil også peke på andre eksempler på det samme. Vi er enig i at organisasjoner som for eksempel er rene gutte- eller jenteorganisasjoner kan ekskludere det motsatte kjønn fra medlemskap i organisasjonen. På samme måte kan kanskje kristne organisasjoner sette som krav at man må være kristen for å få medlemskap, homofile at man må være homofil og vietnamesere at man må være vietnamesisk. I dag vil for eksempel Juvente kunne ekskludere folk som ikke er avholdne til alkohol. Utvalget mener det derimot ikke må åpnes for at for eksempel homofile skal kunne ekskluderes fra kristne organisasjoner. Det er derfor viktig at departementet klargjør sitt syn, enten i selve forskriften eller i følgebrevet til ny forskrift, slik at det blir færrest mulige fortolkningsproblemer knyttet til § 2.

2.3 ”§ 5 Generelle definisjoner”

Fordelingsutvalget tenker seg at det ikke er nødvendig at barne- og ungdomsstrukturer står som søker lenger. Dette var en ordning som var nødvendig i forhold til de tidligere gruppene B og C, men som ikke trengs lenger siden gruppene 1 og 2 nå er foreslått slått sammen. Samtidig ønsker FUV at selvstendighet skal være et inngangskrav i stedet for et utmålingskriterium (se punkt 2.2.1), og dermed vil det bli vanskelig for barne- og ungdomsstrukturene å stå som søkere. Slik vil vi også stimulere til at flere av organisasjonene skiller ut egne, selvstendige barne- og ungdomsorganisasjoner.

Per i dag er det kun to organisasjoner som i større eller mindre grad kan regnes som barne- og ungdomsstrukturer: Frelsesarmeens barn og unge (FABU) og Changemaker (CM). I forhold til FABU burde det ikke by på store problemer å la moderorganisasjonen Frelsesarmeen stå som formell søker, mens FABU har den praktiske styringen med og fungerer som styre for barne- og ungdomsarbeidet i organisasjonen. Changemaker ønsker å være litt mer selvstendige som egen struktur under Kirkens Nødhjelp (KN), men her burde det heller ikke være noe formelt problem med å la KN stå som søker. Kanskje vil kravet til at KN må stå som søker være nok til at Changemaker skiller ut som egen, selvstendig ungdomsstyrt organisasjon.

Med vårt forslag følger at:

- forslagens § 5 d kan fjernes
- i forslagens § 13, 5 fjernes henvisningen til barne- og ungdomsstrukturer, slik at ordlyden blir ”eget styre for barne- og ungdomsarbeidet, for de organisasjoner der tellende medlemmer utgjør mindre enn 50 % av det totale antallet medlemmer ”
- forslagens § 17 første setning endres til ”Nye selvstendige organisasjoner, jf. §§ 2 og 5 b)², som ikke har mottatt tilskudd de siste fem år, kan søke om etableringstilskudd”

² Nummereringen er satt i forhold til at forslagens § 5 b fjernes, som foreslått i punkt 2.2.1 første kulepunkt

2.4 ”§ 8 Årskontingent”

Fordelingsutvalget forutsetter at kravet til minstesats ikke gis tilbakevirkende kraft, og at bestemmelsen derfor ikke gjelder fra og med tilskuddsåret 2008. Organisasjonene har allerede innhentet kontingent fra sine medlemmer for grunnlagsåret 2006 og for de fleste medlemmene i 2007.

Kravet til minstesats for årskontingenten bør i stedet gjelde fra og med grunnlagsåret 2008.

Utvalget tror det vil være til det beste for ordningen at det ikke gis særlige overgangsordninger for kontingentkravet. Dersom en for eksempel gir dispensasjon for at organisasjoner kan vedta kontingentsatsen på sine landsmøter/årsmøter/generalforsamlinger, kan en organisasjon som gjennomfører landsmøte for eksempel hvert fjerde år få en utsettelse til tilskuddsåret 2013 før kravet blir innført i organisasjonen.

2.5 ”§ 10 Årsrapport”

Fordelingsutvalget støtter forslaget om oppmyking av kravet til at det kun er leder i lokallaget som skal underskrive på årsrapporten, og foreslo også i høringsuttalelsen til NOU'en at styret kunne velge en annen til å underskrive og legge ved styreprotokollen som underlagsdokumentasjon.

FUV tror imidlertid at dette dokumentasjonskravet vil føre til en del unødig byråkrati for lokallagene, og at det derfor også bør være mulig for lokallagene å velge om de vil la én person med fullmakt eller to styremedlemmer undertegne, uten at laget må ha et formelt vedtak om dette. FUV gjentar argumentet om at underskrift av én leder ikke er sikrere i kontrolløyemed enn underskrift av to styremedlemmer. Mangfoldet i hvordan de forskjellige lokallagene organiserer seg, med alt fra styre med kun en leder til lag med flat struktur og ingen valgt leder, gjør også at FUV mener departementet kan legge opp til et mer fleksibelt system.

2.6 ”§ 11 Definisjoner og krav vedrørende kurs”

2.6.1 Definisjon av hvilke kurs om kan regnes med

Fordelingsutvalget har støttet en gjeninnføring av kurs som utmålingskriterium. De sentrale kursene er en indikasjon på aktivitet i organisasjonene. I mange henseender er de kanskje en bedre indikasjon på et aktivt engasjement i organisasjonene enn medlemstall og lokallag.

Utvalget mener imidlertid at definisjonen av hva som kan regnes som sentralt kurs blir for snever. Det er mange flere emner enn opplæring i demokratiske prosesser og grunnleggende organisasjonskunnskap som vil bidra til å legge til rette for barns og ungdoms deltakelse i barne- og ungdomsorganisasjonene. Som eksempel vil utvalget peke på at mange av de funksjonshemmedes organisasjoner vil ha nok med å arrangere mestringskurs for sine medlemmer slik at de har større mulighet til å delta i organisasjonens arbeid.

Utvalget tror at tilskuddsordningen først og fremst er tjent med at man måler aktiviteten i organisasjonene fremfor å tenke at dette utmålingskriteriet skal fungere som en slags refusjonsordning. Aktivitet skal måles opp i mot størrelse og utbredelse, og da er det også viktig at man kan måle så mye av aktiviteten som mulig. Dersom man snevrer inn definisjonen av hva som kan tas med, og dette fører til at det kun er et fåtall kurs i organisasjonene som kan tas med, faller mye av hensikten med å gjeninnføre aktivitet bort. Det er også viktig at måling av aktivitet fører til en omfordeling av midler mellom organisasjonene, noe som også fordrer at man kan måle så mye aktivitet som mulig.

Det er også viktig for utvalget at definisjonen av kursinnholdet blir så enkel å forholde seg til som mulig. Jo snevrere definisjon en legger seg på jo vanskeligere kan det bli å tolke hvilke kurs som kommer innenfor. Ved en veldig vid definisjon blir det mindre behov for fortolkning.

2.6.2 Pedagogisk innhold

Utvalget vil peke på at det ikke er gitt hva som menes med pedagogisk innhold. Utvalget tror det vil bli en del klagesaker med organisasjoner som vil være uenige i utvalgets vurderinger.

Utvalget har imidlertid ingen forslag til annen ordlyd.

2.6.3 Økonomisk ansvar

Utvalget vil peke på at det er god organisasjonsopplæring å gi lokale og regionale ledd ansvar for å arrangere kursene, og at selv om sentralledet skal være økonomisk ansvarlig bør det kunne gis utvidede fullmakter til lokal- og regionalleddene. Utvalget foreslår at departementet i følgebrevet til forskriften gir en nærmere beskrivelse av hva som menes med økonomisk ansvar.

2.6.4 Kursdeltakere må være til stede 75 % av tiden

Utvalget ønsker å peke på at det er svært vanskelig å kontrollere at deltakere har vært til stede 75 % av tiden. Utvalget vil være helt avhengig av at organisasjonene fører opp på deltakerlisten at en deltaker ikke var til stede enkelte deler av kurset, og vi må da stole på at organisasjonene er 100 % ærlige. Skal utvalget virkelig kunne kontrollere kravet må vi være til stede på selve kurset, og det sier seg selv at det vil være umulig. Utvalget kan kontakte deltakerne på kursene for å spørre om de var til stede 75 % av tiden, men vi tror svarene her blir mindre troverdige enn for eksempel ved spørsmål om betaling av kontingent. Vi har ingen forslag til andre løsninger, og tror organisasjonene vil gjøre sitt ytterste for å fylle kravet uansett, men vi synes det er viktig å påpeke svakheten i systemet.

2.6.5 Maksgrense på 200 deltakere

FUV klarer ikke helt å se hvorfor det er foreslått en grense på akkurat 200 deltakere. Vi kan ikke se at det finnes gode pedagogiske grunner til at 199 deltakere lærer mer enn 210 deltakere.

Samtidig er det uklart hva som menes med at et kurs ikke kan ha flere enn 200 deltakere. Betyr det at kurset ikke kan regnes med hvis det er flere enn 200 deltakere?

FUV tror man i stedet skal si at det ikke gis uttelling for flere enn 200 deltakere for å hindre at noen organisasjoner arrangerer enorme samlinger med ungdom og kaller det kurs.

2.7 ”§ 14 Kriterier for å motta basistilskudd for mindre organisasjoner”

2.7.1 Unntak fra kravet om 100 tellende medlemmer

Fordelingsutvalget er delt i synet på om det bør gis dispensasjonsadgang fra inngangskravet til mindre organisasjoner på 100 tellende medlemmer. FUV mener at slike organisasjoner også i utgangspunktet bør kunne få statlig støtte, men tror det blir svært vanskelig å behandle organisasjonene rettferdig med henblikk på hvem som skal få unntak fra kravet til medlemmer og ikke. FUV mener at det finnes et stort antall organisasjoner med et veldig lite medlemsgrunnlag, og tror at mange av disse vil kunne komme til å søke om støtte de nærmeste årene.

Dersom man opprettholder en dispensasjonsadgang bør det i hvert fall gis noen føringer for hva som skal føre til dispensasjon. Skal man skille på bakgrunn av størrelsen? For utvalget er det en stor utfordring å skulle skille mellom en organisasjon med 40 tellende medlemmer og en med 55 tellende medlemmer. Skal det være et krav til at organisasjonene på et tidspunkt skal kunne bli flere enn 100 tellende medlemmer, og det dermed må være et krav til at organisasjonen vokser?

Man kan tenke seg at en kan sette krav til at organisasjonen kun må henvende seg til grupper hvor det samlede antallet tellende medlemmer i organisasjonen aldri vil kunne overstige 100. Dette vil være tilfelle for enkelte diagnoseorganisasjoner, enkelte samiske grupper og andre minoritetsgrupper. Samtidig er det et svært vanskelig arbeid å etterprøve slike påstander, og det vil kunne føre til mye ekstraarbeid for utvalget og departementet.

Som et tankeeksperiment kunne en tenke seg at en i stedet for å gi dispensasjonsadgang åpnet for at organisasjoner med et begrenset rekrutteringsgrunnlag kun trengte å ha så få som 10 tellende medlemmer ut i fra at det øvrige kravet i § 14 er at man skal ha to tellende lokallag i to fylker og at hvert lokallag må ha minst 5 tellende medlemmer. Samtidig må man da stille seg spørsmål ved om det er hensiktsmessig at så små organisasjoner skal være berettiget statlig støtte.

Fordelingsutvalget tenker seg at man kan sette en nedre grense på 100 tellende medlemmer uten adgang til å gjøre unntak fra kravet, og at man i stedet lager en egen tilskuddsordning for organisasjonene med færre enn 100 tellende medlemmer. Denne ordningen kan for eksempel forvaltes av Fordelingsutvalget eller Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Det er imidlertid ikke gitt at det blir noe enklere å håndtere enkeltsøknadene i en slik ordning heller. Også her må det gis klare føringer for hvem som skal kunne få støtte. Samtidig er det både kostnads- og ressurskrevende å forvalte en egen ordning, med alt det innebærer av egne skjemaer, veiledning, utlysning, saksbehandling og kontroll.

2.7.2 Utmåling av tilskudd for organisasjoner med færre enn 100 tellende medlemmer
Dersom departementet velger å opprettholde muligheten for å dispensere fra kravet om 100 tellende medlemmer, foreslår utvalget at tilskuddet til disse organisasjonene gjøres skjønnsmessig som i dag, både i forhold til basistilskuddet og det variable tilskuddet. Utvalget mener det vil være galt at organisasjoner som er svært små skal kunne få like stor uttelling som resten av organisasjonene, og vil dermed vurdere tilskuddet i hvert enkelt tilfelle. Utvalget tror disse organisasjonene vil kunne få en ufordelmessig stor del av potten til fordeling sett i forhold til deres størrelse og aktivitet.

2.8 ”§ 16 Vekting og poengberegning for variable utmålingskriterier”

Fordelingsutvalget støtter Landsrådet for Norges Barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) sitt forslag til ny poengberegningsmodell. Denne modellen baserer seg på departementets forslag, men er i tillegg både forenklede og klargjørende.

I punkt 2.8.4 vil utvalget presentere et forslag til hvordan § 16 kan se ut basert på LNU's modell og våre kommentarer i punktene 2.8.1 – 2.8.3. Dersom departementet velger å beholde sin modell vil punktene 2.8.1 – 2.8.3 og 2.8.5 likevel ha relevans. Vi vil også presentere en ordlyd i forhold til skjønnsmessig fordeling av tilskudd til organisasjoner med færre enn 100 tellende medlemmer, jf. punkt 2.7.2.

2.8.1 Tellende medlemmer

Fordelingsutvalget har i punkt 2.7 foreslått at organisasjoner med færre enn 100 tellende medlemmer enten ikke skal kunne få tilskudd i denne tilskuddsordningen eller få støtten utmålt skjønnsmessig. I begge tilfeller vil § 16.1 annet ledd kunne fjernes fra teksten.

Dersom departementet likevel opprettholder disse organisasjonenes rett til tilskudd, og at tilskuddet skal utmåles etter §§ 15 og 16, mener FUV at det blir galt at organisasjonene ikke skal kunne få uttelling for sine medlemmer. Enten bør alle organisasjonene i ordningen få lik behandling slik at alle medlemmer (og lokallag) gis uttelling, eller så lager man en ordning med skjønnsmessig utmåling av tilskudd for noen organisasjoner.

Utvalget mener også at det er lettere å forvalte en ordning uten for mange unntak fra reglene.

2.8.2 Tellende lokallag

Fordelingsutvalget mener at alle organisasjonene i ordningen bør kunne få uttelling for sine lokallag, selv de organisasjonene som har færre enn 20 lokallag. FUV forstår departementets argumentasjon om at støtteordningen først og fremst er for landsomfattende barne- og ungdomsorganisasjoner, men denne regelen vil ikke ha noen innvirkning i så måte. I dag er det kun to organisasjoner i gruppe 2 som har færre enn 20 tellende lokallag, Annai Poopathi Tamilsk Kultursenter (APTK) og Norsk Epilepsiforbunds Ungdom (NEFU). Begge organisasjonene ville ellers blitt regnet som selvstendige barne- og ungdomsorganisasjoner, men er plassert i gruppe 2 nettopp fordi de har færre enn 20 tellende lokallag. Alle de såkalte voksenorganisasjonene har godt over 20 tellende lokallag, og dermed vil det kun være barne- og ungdomsorganisasjoner som blir "straffet" med denne regelen.

Samtidig er det flere av organisasjonene i dagens gruppe 3 som vil kunne klare kravene i forslaget til den nye forskriftens § 13 og vil dermed måtte forholde seg til kravet om 20 tellende lokallag. Eksempelvis har Norges Handikapforbunds Ungdom i dag 857 tellende medlemmer med 5 tellende lokallag. De vil dermed rammes av kravet om 20 tellende lokallag i forslagets § 16.2. Hørselshemmedes Landsforbunds Ungdom (HLFU) har i dag 584 tellende medlemmer og 4 tellende lokallag, og vil få innpass i ordningen gjennom § 14. Dermed slipper de kravet til 20 tellende lokallag i § 16.2, og får uttelling for sine lokallag. Begge disse organisasjonene regnes i prinsippet som organisasjoner med begrenset rekrutteringsgrunnlag og som barne- og ungdomsorganisasjoner, og det vil dermed være svært urettferdig at den ene organisasjonen ikke får uttelling for sine lokallag fordi den har "for mange medlemmer".

Fordelingsutvalget mener også at forvaltningen av regelverket blir enklere ved å fjerne denne regelen.

2.8.3 Antall deltakerdager på sentrale kurs

Departementet foreslår at det kun er medlemmer i organisasjonen som søker om støtte eller en annen støtteberettiget organisasjon som får uttelling. FUV tror dette kan bli veldig kostnads-krevende å kontrollere. En ting er å kontrollere medlemmene i den organisasjonen vi er på stedlig kontroll hos, en annen ting er å i tillegg måtte besøke flere andre organisasjoner for kanskje bare å kontrollere medlemskapet til et par deltakere på noen få kurs.

Samtidig tror utvalget at sentrale kurs kan være gode rekrutteringssteder for medlemmer til organisasjonen, og at det er et positivt signal til organisasjonene at også personer under 26 år som ikke er medlem av noen organisasjon også kan gi uttelling.

2.8.4 Forslag til ordlyd i §§ 15 og 16

”§ 15 Basistilskuddets størrelse

Departementet fastsetter størrelsen på basistilskuddet for hvert tilskuddsår. Basistilskuddet bør ikke settes lavere enn tre ganger grunnbeløpet i Folketrygden (G). Basistilskudd gis ikke til organisasjoner med færre enn 100 tellende medlemmer, jf. §§ 14 siste ledd og 16 siste ledd.

§ 16 Vekting og poengberegning for variable utmålingskriterier

Organisasjoner som oppfyller kriteriene for å motta basistilskudd, jf. §§ 13 og 14, kan i tillegg motta et variabelt tilskudd. Det variable tilskuddet består av et kronebeløp som regnes ut på bakgrunn av organisasjonens grunnpoeng og bonuspoeng.

Fordelingsutvalget beregner grunnpoeng for organisasjonene som mottar tilskudd basert på:

1. Antall tellende medlemmer, etter følgende poengberegning:
 - 1 til og med 1 999: 5 poeng per medlem,
 - 2 000 til og med 4 999: 3 poeng per medlem,
 - 5 000 til og med 9 999: 2 poeng per medlem,
 - 10 000 til og med 19 999: 1 poeng per medlem,
 - 20 000 og over: 0,5 poeng per medlem.
2. Antall tellende lokallag, etter følgende poengberegning:
 - 1 til og med 299: 50 poeng per lokallag,
 - 300 til og med 599: 30 poeng per lokallag,
 - 600 og over: 10 poeng per lokallag.
3. Antall deltakerdager, som er antall deltakere ganget med antall kursdager: Det gis kun uttelling for deltakere som i grunnlagsåret var under fylte 26 år. For antall deltakerdager på kurs får organisasjonen følgende poengberegning:
 - 1 til og med 499 deltakerdager: 4 poeng pr. deltakerdag
 - 500 til og med 999 deltakerdager: 2 poeng pr. deltakerdag
 - 1000 til og med 1 999 deltakerdager: 1 poeng pr. deltakerdag
 - 2000 til og med 3 999 deltakerdager: 0,5 poeng pr. deltakerdag
 - For flere enn 4000 deltakerdager: 0,25 poeng pr. deltakerdagPoeng basert på deltakerdager på kurs kan utgjøre maksimalt 50 % av en organisasjons grunnpoeng.

Fordelingsutvalget beregner bonuspoeng for organisasjonene som mottar tilskudd basert på:

1. Minimum 40 % av det underrepresenterte kjønn i sentralledelsen³ = 10 % av grunnpoengene.
2. Mer enn 50 % tellende medlemmer i sentralledelsen = 20 % av grunnpoengene.
3. Minimum 50 % tellende medlemmer av det totale antallet medlemmer = 100 % av grunnpoengene.

Den enkelte organisasjons grunnpoeng (GP) slås sammen med organisasjonens bonuspoeng (BP) og utgjør til sammen organisasjonens totale poeng (TP): $GP + BP = TP$.

Ved utmåling av tilskudd tar Fordelingsutvalget utgangspunkt i totalsummen for grunnstøtte til nasjonalt arbeid, jf. § 39 c. Av totalsummen reserveres midler til dekning av basistilskuddet. Restsummen divideres med summen av totalpoeng, hvoretter fremkommer kroneverdien for ett totalpoeng. Det variable tilskuddet fremkommer således ved at kronebeløpet per totalpoeng multipliseres med organisasjonens totale poengsum (TP).

For organisasjoner med mindre enn 100 tellende medlemmer utmåles tilskuddet skjønnsmessig.”

2.8.5 Grad av representasjon av tellende medlemmer i sentralstyret

Dersom departementet beholder sin modell er det nødvendig å definere begrepet ”sentralstyre”. Man bør derfor enten henvise til § 13,4 i § 16,3, eller så bør enten begrepet sentralstyre eller sentralledelse brukes i begge paragrafene. En henvisning til § 13,4 bør kanskje stå der uansett.

2.9 ”§ 22 Poenggivende aktiviteter” - Internasjonal grunnstøtte

Fordelingsutvalget synes dagens tekst vedrørende aktiviteter der reise- og oppholdskostnader fullt ut dekkes av andre blir noe uklar i forhold til hensikten. Utvalget kan tenke seg aktiviteter som fullt ut dekkes av andre, men hvor administrasjonen likevel har utgifter i forbindelse med å

³ Vi ser at denne teksten ikke er helt god, og bør nok endres til å bli enda mer presis

sende av gårde representanter fra sin organisasjon. Samtidig er den internasjonale grunnstøtten ikke en refusjonsordning, men en måte å måle internasjonal aktivitet på, og organisasjonene bør derfor kunne få uttelling for aktiviteter hvor deres medlemmer representerer organisasjonen selv om andre dekker reise- og opphold.

FUV foreslår derfor at forslaget § 22, andre ledd, endres til følgende:

”Det gis bare poeng for deltakere som representerer søkerorganisasjonen, og bare for aktiviteter som er gjennomført i grunnlagsåret. Poenggivende aktiviteter må være finansiert med en egenandel fra organisasjonene. Egenandelen kan både være kostnader knyttet til gjennomføring og til administrasjon av aktiviteten. Følgende aktiviteter gir ikke poeng:

- sports- og idrettsaktiviteter,
- aktiviteter som er en del av et utvekslingsprogram eller regnes som ungdomsutveksling, og
- gjennomføring eller studier av utviklingsprosjekter i utviklingsland, misjonsprosjekter og lignende aktiviteter.”

2.10 ”§ 34 Avregning av tilskudd”

I dagens forskrift omhandler § 17 bl.a. hva som menes med organisasjonens driftsutgifter til den sentrale virksomhet for barn og ungdom. Dette avsnittet er fjernet i forslaget til den nye forskriften. Utvalget mener at det også i den nye forskriften bør være med en presisering av hva den statlige støtten skal kunne brukes til. Det må sikres at pengene som gis går uavkortet til barne- og ungdomsarbeidet i organisasjonene. Siden 75 % regelen fjernes finnes det ingen virkemidler mot organisasjoner som ikke bruker sitt tilskudd på barne- og ungdomsrelatert arbeid. Vi viser som eksempel til protokollen fra utvalgets 12. møte 2006, sak 3 vedrørende Norges Astma- og Allergiforbund (NAAF). Det er derfor viktig at det i forskriften fortsatt gis føringer for hva som menes med driftsutgifter til den sentrale virksomhet for barn og ungdom.

I dagens forskrift heter det at:

”Grunnstøtten kan kun brukes til organisasjonens driftsutgifter til den sentrale virksomhet for barn og ungdom. Med driftsutgifter menes utgifter til sentral administrasjon, landsmøter, styremøter, sentrale aktiviteter, medlemsblad, ordinære avskrivninger etc. Til driftsutgifter regnes ikke investeringer i fast eiendom, ekstraordinære avskrivninger, avsetninger til fond, nedskrivning av tidligere underskudd, utgifter i forretningsvirksomhet, herunder forlagsvirksomhet, etc.”

Det er delte meninger i utvalget om denne teksten er dekkende for dagens organisasjoner. Det er for eksempel god økonomistyring å bygge opp egenkapitalen i organisasjonen for å sikre fremtidig drift. Samtidig er det kanskje nødvendig å gå med underskudd et år hvor man for eksempel har store arrangementer for så å dekke dette inn igjen påfølgende år.

Utvalget er også klar over at det i forslaget til ny § 2 heter at ”Tilskudd kan gis til frivillige landsomfattende organisasjoner som ved sine vedtekter: (...) kan vise til at et eventuelt overskudd tilfaller organisasjonen eller andre samfunnsnyttige formål, (...)” og at det i § 34 heter at ”Nasjonal og internasjonal grunnstøtte gis som ubundet rammetilskudd uten avregning.” Det er derfor viktig at departementet finner en måte å likevel sikre at tilskuddet går til barne- og ungdomsarbeidet i organisasjonene. Dette er spesielt viktig med tanke på de organisasjonene der tellende medlemmer utgjør mindre enn 50 % av medlemsmassen, og som bl.a. har krav om et eget styre for barne- og ungdomsarbeidet.

2.11 Refusjonsordning for kostnader forbundet med å inkludere funksjonshemmede

Fordelingsutvalget støtter fortsatt intensjonen i dette forslaget, men tror tiltaket kan bli for ressurskrevende å gjennomføre for både organisasjonene og tilskuddsforvalter. Utvalget foreslår derfor at en slik refusjonsordning ikke legges inn i den vanlige søknadsrunden med nasjonal grunnstøtte, men lager en egen søknadsordning utenfor den ordinære runden. Ordningen kan for eksempel administreres av Unge Funksjonshemmede (UF), og Fordelingsutvalget vil oppfordre departementet til å gå i dialog med UF som en viktig faginstans i en eventuell utforming av en slik ordning. Utvalget tror at UF med sin innsikt og kunnskap kunne være en god forvalter av ordningen.

Fordelingsutvalget vil samtidig peke på at det kan bli en del fortolkningsproblemer knyttet til hvilke utgifter organisasjonene kan få refundert, og vil oppfordre departementet til å velge noen få typer utgifter som for eksempel transport, ledsager- og tolketjeneste, og/eller særskilte hjelpemidler, som datamaskiner for blinde, teleslynger og lignende.

2.12 Likestilling i organisasjonenes sentralledelse

Fordelingsutvalget er tilfreds med at departementet vurderer vårt forslag om å innføre likestilling i sentralledelsen til organisasjonene som et kriterium i en ny forskrift. Vi er imidlertid skeptiske til ideen om å bruke det som et inngangskriterium. Utvalget er av den oppfatning at organisasjoner som ikke oppfyller eksempelvis 40 % representasjon av begge kjønn i sentralledelsen (jf. § 13, fjerde punkt) bør ha noe å strekke seg etter, ikke risikere å falle ut av støtteordningen. Man kan for eksempel tenke seg at en organisasjon kan falle ut av ordningen fordi et benkeforslag på et landsmøte vipper representasjonen under 40 %. Dette vil kunne få svært store konsekvenser for organisasjonen.

Likestilling kan videre være et vanskelig kriterium å poengberegne. Utvalget mener det ikke vil være hensiktsmessig å gi X-antall poeng for 30 %, X-antall poeng for 40 % og X-antall for 50 % representasjon. Det vises til praksis i andre sammenhenger hvor 40 % representasjon av hvert kjønn brukes som krav. Kanskje burde man ikke få uttelling med representasjon under 40 % i det hele tatt. Denne prosentandelen bør i stedet ligge fast, og organisasjonene bør få en viss uttelling om man oppfyller denne.

Det byr også på en utfordring å finne en "riktig" vektning av et slikt kriterium når det gjelder hvor mye de ulike prosentsatsene skulle "belønnes" sett i forhold til andre foreslåtte utmålingskriterier. Hvor viktig er dette kriteriet for eksempel i forhold til ungdomsrepresentasjon i styrene?

Fordelingsutvalget foreslår på denne bakgrunn å gi bonuspoeng til organisasjoner som oppfyller kravet om minst 40 % representasjon av begge kjønn i sentralledelsen, i tråd med forslaget til poengmodell fra LNU. På denne måten premieres organisasjoner som oppfyller det vanligste kravet til likestilling i styresammenheng i samfunnet for øvrig, samtidig som andre har noe å strekke seg etter. Hvor stor uttelling, eller hvor mange prosent tillegg på bakgrunn av grunnpoengene organisasjonene som oppfyller kravet skal få, vil være en politisk avveining.

Med hilsen

Ramborg Elvebakk (sign)
leder av Fordelingsutvalget

Carl F. Gjerdrum (e.f.)
rådgiver